

Sygn. akt III KK 192/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 czerwca 2017 r.,

sprawy **D.Z.**

skazanego z art. 197 § 1 k.k. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt IV Ka .../16,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt III K .../14,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z 5 lutego 2016 r., sygn. akt III K .../14 uznał oskarżonego D.Z. za winnego tego, że:

I.w dniu 4 czerwca 2013 r. między godz. 22:05 a 23:30 w B. przy ul. A. na terenie cmentarza zgwałcił P. C. w ten sposób, że grożąc jej nożem oraz siłą zaciągnął ją na ławkę, przytrzymując ręką zdjął jej odzież, doprowadzając przemocą do odbycia

stosunku seksualnego, tj. przestępstwa z art. 197 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. w okresie od 5 czerwca do 13 lipca 2013 r. w B. uporczywie nękał P. C. w ten sposób, że wbrew jej woli wystawał pod domem, w którym mieszkała, dzwonił domofonem, podchodził pod drzwi mieszkania i szarpał za klamkę, wysyłał liczne wiadomości tekstowe sms oraz przez portal społecznościowy „facebook”, w których groził zemstą, zniszczeniem, porwaniem, pozbawieniem wolności, nasłaniem na nią kolegów oraz zgwałceniem, podrzucił pod drzwi mieszkania część bransoletki utraconej w czasie zgwałcenia 4 czerwca 2013 r., wzbudzając u niej poczucie zagrożenia i istotnie naruszając jej prywatność, tj. przestępstwa z art. 190a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

III. w dniu 2 lipca 2013 r. około godz. 18:30 w B. przy ul. W. trzymanym w ręku nożem ugodził P. C. w lewe ramię, powodując rozcięcie odzieży oraz otarcie naskórka, naruszając w ten sposób jej nietykalność, tj. przestępstwa z art. 217 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. w dniu 14 października 2010 r. w B. na terenie Urzędu Miasta przy ul. G. dokonał usunięcia dokumentu w ten sposób, że przeglądając akta, wykorzystując nieuwagę pracownika urzędu, nie mając prawa rozporządzać dokumentem w postaci prawa jazdy [...] wydanego na jego nazwisko wyrwał go z akt i wraz z tym dokumentem oddalił się z terenu urzędu, tj. przestępstwa z art. 276 k.k. i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych orzekł karę łączną w rozmiarze 4 lat pozbawienia wolności.

Powyższy wyrok został zaskarżony w trybie apelacji przez obrońcę oskarżonego.

Sąd Okręgowy w B., wyrokiem z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt IV Ka .../16 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenie o karze łącznej, uniewinnił oskarżonego od czynu zarzucanego mu w pkt. 4 aktu oskarżenia i w miejsce wymierzonych mu w pkt. I-III zaskarżonego wyrok kar wymierzył karę łączną 4 lat pozbawienia wolności. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Powyższy wyrok został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który zarzucił mu:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego - mające istotny oraz bezpośredni wpływ na merytoryczną treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności przepisu art. 457 § 3 w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie przez Sąd drugiej instancji szczegółowego rozważenia zarzutów wskazanych w środku odwoławczym oraz właściwego z punktu widzenia norm proceduralnych odniesienia się do tychże, jak również zaniechania przez Sąd drugiej instancji dokonania stosownej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w korelacji z podniesionymi przez obrońcę skazanego zarzutami apelacyjnymi dotyczącymi m. in. supozycji w zakresie:

a) sposobu oceny przez Sąd pierwszej instancji poszczególnych dowodów związanych z przypisanym skazanemu D. Ź. sprawstwem w zakresie przestępstw postulowanych skargą publiczną - za w wyjątkiem czynu opisanego w art. 276 k.k., w przypadku którego to Sąd odwoławczy podzielił w całości stanowisko zawarte w apelacji,

b) zaniechania przesłuchania pokrzywdzonej P. C. z udziałem biegłego z dziedziny psychologii, a nadto

c) zawnionej pasywności Sądu *meriti* w odniesieniu do kwestii możliwej na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego inicjatywy dowodowej - tak co do ustalenia IP urządzenia technicznego logującego się do serwisu [...], ustalenia autentyczności konta w serwisie Facebook o nazwie D. Ź. oraz IP urządzenia logującego się do tego konta, jak również do ustalenia w drodze odrębnej opinii biegłego z dziedziny medycyny sądowej okresu koniecznego dla całkowitego ustąpienia wizualnej możliwości stwierdzenia istnienia śladów wcześniejszych uszkodzeń naskórka (zadrapań) oraz zasinień bądź też podbiegnięć krwawych; w ocenie skarżącego uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego cechuje też niedokładność i merytoryczna lapidarność;

2. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego, mające istotny oraz bezpośredni wpływ na merytoryczną treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności przepisów art. 167 w zw. z art. 2 § 2 w zw. z art. 4 w zw. z art. 192 § 2 w zw. z art. 193 i nast. w zw. z art. 458 k.p.k. - poprzez zaniechanie przez Sąd

drugiej instancji uzupełnienia postępowania odwoławczego o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu w postaci ponownego przesłuchania pokrzywdzonej P. C. z udziałem biegłego psychologa na okoliczności merytorycznie związane ze sprawą, a przede wszystkim z przebiegiem zdarzeń w dniu 4 czerwca 2013 r. oraz w okresie następczym, wtórnie zaś dopuszczenia dowodu z opinii tegoż biegłego w zakresie dotyczącym stanu psychicznego oraz stanu rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania, jak również odtwarzania przez pokrzywdzoną P. C. postrzeżeń - podczas gdy zeznania wspomnianego świadka, przede wszystkim w ścisłej korelacji z ich profesjonalną oceną w powyższej mierze przez kształconego w tej dziedzinie specjalistę, przyczynić by się w sposób żywotny mogły do wyjaśnienia zaistniałych w sprawie wątpliwości natury merytorycznej, na kanwie pojawiających się w zeznaniach P. C. sprzeczności oraz nieścisłości a nadto złożone w tej formie mogły umożliwić i pogłębić w sposób zdecydowany weryfikację zeznań pokrzywdzonej, pozostających *de facto i de iure* jedynym praktycznie elementem materiału dowodowego obciążającym skazanego;

3. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego - mające istotny oraz bezpośredni wpływ na merytoryczną treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności przepisów art. 167 w zw. z art. 2 § 2 w zw. z art. 4 w zw. z art. 458 w zw. z art. 193 i nast. k.p.k. - poprzez zaniechanie przez Sąd odwoławczy uzupełnienia postępowania o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza z dziedziny medycyny sądowej na okoliczności związane z ustaleniem okresu oczywiście koniecznego dla całkowitego ustąpienia wizualnej możliwości stwierdzenia przez postronnego obserwatora istnienia śladów wcześniejszych uszkodzeń naskórka oraz zasinień bądź też podbiegnięć krwawych, które winny w rzeczywistości powstać u P. C. w trakcie zdarzenia z dnia 4 czerwca 2013 r. mając na uwadze postulowany przez pokrzywdzoną brutalny charakter zajścia z udziałem skazanego - podczas gdy realizacja postępowania dowodowego w tej mierze stanowiła jedną z możliwości rzetelnej weryfikacji prawdziwości oraz wiarygodności zeznań pokrzywdzonej;

4. rażące naruszenie przepisów postępowania karnego - mające istotny oraz bezpośredni wpływ na merytoryczną treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności przepisów art. 167 w zw. z art. 2 § 2 w zw. z art. 4 w zw. z art.

458 k.p.k. - poprzez zaniechanie przez Sąd odwoławczy uzupełnienia postępowania o zwrócenie się o informacje służące prawidłowemu ustaleniu IP urządzenia technicznego logującego się do serwisu [...], a nadto szczegółowych danych oraz parametrów i ustaleń konta w serwisie Facebook o nazwie D. Ż., a nadto IP urządzenia technicznego logującego się do tegoż serwisu na wskazane konto użytkownika, w dalszej kolejności zaś dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z tychże łatwych przecież ze wszech miar do pozyskania wiadomości - podczas gdy realizacja inicjatywy dowodowej w tej mierze stanowiła, podobnie jak powyżej postulowane uchybienia, dowodowe, jedną z podstawowych możliwości procesowej weryfikacji prawdziwości oraz rzetelności zeznań pokrzywdzonej P. C.

W konkluzji kasacji obrońca wniósł o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. Z uwagi na charakter podniesionych w kasacji zarzutów, przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego, a zakres kontroli kasacyjnej jest zdecydowanie węższy niż w postępowaniu apelacyjnym, opiera się też na innych przesłankach. Kasacja może opierać się na zarzutach dotyczących uchybień w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych albo innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Z treści nadzwyczajnego środka zaskarżenia wynika, że choć obrońca, poprzez odwołanie się do obrazy przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. stara się nadać podnoszonym zarzutom charakter kasacyjny, to w istocie rzeczy próbuje doprowadzić do przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy pełnej kontroli odwoławczej, do czego sąd kasacyjny nie jest powołany.

Należy podkreślić, że wszystkie z zarzutów wywiedzionych w kasacji były wcześniej prezentowane w apelacji i były już przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego. Jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, obraza art. 457 § 3 k.p.k.

ma miejsce wówczas, gdy sąd odwoławczy uchyli się od wskazania, czym kierował się, uznając zarzuty odwoławcze za nietrafne albo dlaczego je podzielił, bądź wtedy, gdy co prawda przedstawi argumentację w tym względzie, lecz będzie ona zawierała braki (postanowienie SN z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt V KK 423/16). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi. Sąd odwoławczy rozważył wszystkie zarzuty zawarte w apelacji i prawidłowo uargumentował swoje stanowisko w odniesieniu do nich. Należy podkreślić, że wskutek prawidłowego rozpoznania środka odwoławczego dokonał on zmiany orzeczenia Sądu pierwszej instancji.

Wbrew twierdzeniom obrońcy, nie stanowi naruszenia art. 167 w zw. z art. 2 § 2 w zw. z art. 4 w zw. z art. 192 § 2 w zw. z art. 193 i nast. w zw. z art. 458 k.p.k. fakt zaniechania ponownego przesłuchania P. C. przy udziale biegłego psychologa. Sam fakt wstrzymania się pokrzywdzonej (na pewien czas) od ujawnienia faktu zgwałcenia czy też użycia przez skazanego noża nie implikuje konieczności przesłuchiwania jej przy udziale biegłego psychologa. Sąd I instancji sformułował przekonujące argumenty na poparcie tego rodzaju stanowiska, zaś Sąd odwoławczy argumentację tę podzielił, słusznie wskazując, iż w sprawie nie wystąpiły przesłanki uzasadniające skorzystanie z art. 192 § 2 k.p.k.

Nie doszło także i do naruszenia wskazywanych przez obrońcę przepisów prawa procesowego w kontekście braku przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego medyka sądowego na okoliczność gojenia się doznanych przez pokrzywdzoną obrażeń. Jest rzeczą oczywistą, że okres gojenia się ran to kwestia zależna od wielu czynników, takich jak: ogólny stan organizmu, miejsce uszkodzenia ciała, stosowana terapia. Przeprowadzenie tego rodzaju dowodu, po fakcie zagojenia się obrażeń nie byłoby w żaden sposób przydatne dla ustalenia przebiegu zdarzeń w niniejszej sprawie.

Za bezzasadny należało także uznać zarzut naruszenia przepisów art. 167 w zw. z art. 2 § 2 w zw. z art. 4 w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez zaniechanie przez Sąd odwoławczy uzupełnienia postępowania o zwrócenie się o informacje służące prawidłowemu ustaleniu IP urządzenia technicznego logującego się do serwisu [...], a nadto szczegółowych danych oraz parametrów i ustaleń konta w serwisie Facebook o nazwie D. Ż., a nadto IP urządzenia technicznego logującego się do

tegoż serwisu na wskazane konto użytkownika w kontekście weryfikacji zeznań pokrzywdzonej. Należy zauważyć, że w aktach sprawy znajduje się materiał dowodowy potwierdzający fakt wysyłania do pokrzywdzonej wiadomości, z których wprost wynika, że ich nadawcą jest D. Ź., zaś ich treść wpisuje się we wszystkie przypisane skazanemu zachowania. Co więcej, z uwagi na upływ czasu, dowód tego rodzaju, na etapie rozpoznawania sprawy przez Sąd odwoławczy był niemożliwy do przeprowadzenia.

Mając na uwadze powyższe argumenty, orzeczono jak na wstępie.

kc